

Štev. 2.

V Ljubljani, 1. svečna 1904.

Leto V.

Zimske rožice.

1.

Pod odejo snežno rože
davno so usahnile,
zimske sape pa na okna
novih so nam dahnile . . .

A te rože, blede rože
brez življenja hirajo,
kadar sonce nanje sveti,
žalostne umirajo . . .

Blede zimske rože, ve ste
slika našega srca,
če pozabimo na dom svoj
sredi tujega sveta . . .

2.

Mati sinka milo prosi,
ko odhaja v daljni kraj:
„O, ne zabi, sinko mili,
domovine vekomaj!

Tamkaj v daljnem, tujem svetu
vlada zima, brije mraz;
tam za dom srce otrpne —
tuj postane ti obraz! . . .“

A ko majka spet ga vabi
z milim glasom: „Ljubi sin!“ —
kot pred solncem led izgine,
se zbudi na dom spomin . . .

3.

Veli list pred mano rože,
drag na mater mi spomin;
a kraj njega dar sestrice —
vedno zelen rožmarin . . .

Spet na dom spomin se zbuja,
zatrepeče mi srce . . .
Zdi se mi, da rože vele
žalostno mi govore:

„Mater v grob so položili,
šla k Očetu je v nebo:
Kar ti v srce je vcepila —
večno naj ti sveto bo! . . .“

Borisov.

Iz spominov na očeta.

Spisal F. Palnák.

„**R**equiescat in pace! . . .“ je govoril duhovnik. Na njegovo krsto pa se je usipala črna prst, in kamenje je votlo bilo ob njo. Božje solnce pa je stalo na nebu in izlivalo svoje žarke na pogrebce, jih poljubljalo in bodrilo. Ob grobu pa smo stali mati, brat in jaz. Jokali smo. —

Kako sem bil takrat še majhen! Nisem imel še pet let in nič nisem vedel, kaj je svet, kaj njegove težave; nič nisem vedel, kaj naj pomeni, da stojimo tu in jokamo, nisem vedel, zakaj jokamo. Saj je vendar solnce tako ljubo sijalo, saj je bilo vendar v mladi narodi vse tako sveže, vse živo, veselo; pestre pomladne cvetke so razširjale svoj polni vonj, mi pa smo stali ob grobu in plakali — jaz sam pa sem bil tako mlad, svež, poln življenja, prav kakor naroda . . . Res nisem vedel, zakaj jokam — in vendar je bil ta, ki smo ga pravkar izročili zemlji, moj oče . . .

* * *

Moj oče! . . . Kaj pa sem vedel, kaj to pomeni: moj oče. Komaj sem ga poznal, pred kratkim mi je bil atek vsak mož, ki je bil proti meni dober — zato, ker je bil dober tudi moj atek.

Bil sem še prav majhen, ko me je dostikrat vzel na kolena in me gugal, jaz pa, opasan s svetlo sabljico, sem mislil: „Sedaj sem vojak, korenjak, ki mu ga ni para na svetu.“ Da bi vedel takrat, kaj so pravzaprav vojaki, zakaj jih ima cesar — gotovo bi mislil, da ga ni v vsi vojski hrabrejšega. No, pa takrat sem bil star šele štiri leta.

Dobro se še spominjam, ko mi je prinesel nekoč knjigo s slikami — seveda je nisem imel nikdar v rokah, kadar ni bilo očeta — in s to knjigo sva sedela pri mizi, in atek mi je razlagal, kaj pomenijo slike.

„Atek, poglejte, kakšna žival!“

„Da, da, vidiš, to je huda zver in živi samo v deželah, kjer je vedno in še bolj vroče kakor pri nas poleti, zime pa tam nimajo. Tej živali pravijo lev, je pa tako huda, da napade tudi človeka, ga raztrga in požre.“

Tedaj sem se že bal leva.

„Atek, če pa je tako huda, kdo pa jo je že videl tako natančno, da jo je potem narisal?“

In razlagal mi je, da so bili in so še močni in hrabri ljudje, ki se ne boje tudi velikih zveri, ampak vzamejo orožje in gredo kar nad leva. Neki jako močan človek da ga je prijel kar z rokami za vrat in ga zadavil.

To so ljudje!

„Atek, kaj ne, ko bom jaz velik, pa bom šel tudi nad leva?“

„Seveda, če boš močan in hraber.“

Močan in hraber bom — in zamislil sem se v bodoče čase, ko bom šel v vroče kraje, kjer je še bolj vroče kakor pri nas poleti, zime pa sploh ni, in bom videl leva; nič se ga ne bom bal, kar naravnost proti njemu pojdem in ga ubijem. O, da bi bil le tako močan kot tisti mož, ki ga je prijel in zadavil! —

„Atek, kdo pa je bil tisti mož, ki ga je prijel in zadavil?“

In atek mi je pripovedoval o možu, silnem in jakem, ki je živel pred davnim in davnim časom v onih vročih deželah, kjer so levi doma, in ki je bil tako močan, da je sam zapodil vso sovražno vojsko v beg in ki je strgal nekoč vse verige, s katerimi so ga sovražniki zvezali ponoči. Tak je bil tisti, ki je zadavil leva. — Ah, da bi mogel biti jaz tako močan! Šel bi k levom in vse podavil.

Atek mi je tudi povedal, da mlade leve love in krote. Takega leva je tudi on že videl. —

Tako sva se pogovarjala z očetem, sedela pri mizi in kramljala o tem in onem. In vse sem ga razumel, saj sem bil star že štiri leta in nosil sem že hlačice . . .

* * *

Nekega dne pa, ko je že začel kopneti sneg, atek ni vstal, četudi je že solnce dolgo časa sijalo. Nič mi ni hotel odgovarjati, samo gledal me je tako čudno. Mamica pa je hodila okolo njegove postelje tiho, po prstih in ga časih kaj vprašala, on pa ni nič odgovoril — samo gledal je tako čudno, mamica pa je jokala in odvedla mene v drugo sobo. Prišel je k nam tudi gospod, visok, z naočniki in dolgo črno brado; ta je šel k očetu, pa ga prej ni bilo nikdar pri nas. Jaz nisem smel za njim v sobo. Črez nekoliko časa pride zopet iz sobe. Majal je resno z glavo — mamica pa je še bolj jokala. —

Nekaj dni potem sem smel v sobo k očetu. Pa bilo me je strah pri njem: v sobi je bilo temno, okna so bila zastrta, da ni prihajal niti en solnčni žarek noter, dišalo je čudno — pozneje sem začutil tak vonj v bolnici — atek pa je ležal na postelji, skrbno odet in bled, veliko bolj bled kot prej in zopet ni nič govoril, samo gledal me je in to tako čudno . . . Bilo me je res strah pri njem. —

Nekoč pa sva bila oba z mamico v njegovi sobi. Bilo je kak teden dni pozneje, ko je zbolel.

„Prosim, popravi mi blazino, tako težko ležim,“ in mati mu je popravila blazino in črez nekaj časa je odšla iz sobe. Jaz pa sem ostal notri in gledal očeta, ki je ležal mirno, obrnjen v steno. Črez nekoliko časa se vrne mamica in pravi:

„Ali ležiš sedaj laže?“

Nič odgovora . . .

Stopila je k postelji, se nagnila k njemu in se ga dotaknila:

„Jezus, Marija! Umr! je!“ In zgrudila se je ob postelji — nema, tiha . . .

Jaz pa sem začel jokati, klicati očeta, mamico, nihče se mi ni odzval. Tekel sem iz sobe in ravno mi pride naproti tisti gospod z naočniki in črno brado — slišal sem, da mu je rekla mamica vedno: gospod doktor. — Ta stopi hitro v sobo in jaz za njim. Pristopi k postelji, dvigne mater in jo položi na stol, pogleda očeta in se obrne k meni:

„Dečko, oče ti je umrl!“

Odprl sem široko usta in ga gledal: Kaj bi atek umiral? Kaj pa je to? Ali je to tako hudo? Kaj pa je z mamico? — Odvedli so me k sosedi, prijazni gospé, in kmalu za nami je prišla mamica — jokala je neprestano. Stopil sem k nji, in ona me je božala po glavi:

„Da, da, atek je umrl, tvoj dobri atek; Bogec je vzel njegovo dušico k sebi, mi pa smo sedaj sami. Izgubili smo ga!“

Nisem razumel, zakaj mamica joče, odšel sem k oknu in gledal ven . . . Kaj je to: atek je umrl? Bogec je vzel njegovo dušico k sebi, življenja ni več v njem? — Šel sem, da vidim očeta. — Ležal je na postelji bled kakor zadnje dni — ne, ne čisto bled, zopet je nekaj rdečice na licu — pa bi ne bilo življenja v njem?! Bogec naj bi vzel njegovo dušico? Čemu mu bo? —

„Atek, saj nisi umrl!“ — Nič odgovora. Tedaj pa me je bilo groza, strah me je bilo in tekel sem k sosedi. — Tedaj sem jokal. —

Bratec je bil starejši od mene in je hodil že v prvi razred. Slišal je že zunaj, da je atek umrl, in pritekel je vesel domov:

„Mamica, ali je res atek umrl?“

Bila sva otroka in nisva razumela, kaj je to.

V gozdu.

*V snežene pláše lesovje
ogrnil je beli sneg,
nikjer nič zelenja, življenja,
molčita dolina in breg.*

*Ob hrastu ponosnem lipa
zasanjala zimski je sen,
utrujen pod težo sneženo
uklonil se je meklen.*

*Nad lesom pa sklanja se zima
in stresa sneženo glavó;
vse mrtvo in strto, le vrani
mrtvaško pesem pojó . . .*

Osojski.

Kneginja in roža.

Priobčil *Peter Petrovič*.

nogo je ljudi tudi dandanes, ki imajo lepoto in blagost na licu, a v srcu so zlobni in strupeni.

Tako je čitala kneginja Helena, a ni imela vere v te besede . . .

Poleg njenega krasnega dvorca se je razprostiral prelep gaj. V njegovi sredi je dehtela živobajna, milo vonjajoča roža.

Mlada kneginja Helena je vsak dan ostavila bogate svoje dvorane in šla v gaj na izprehod, da se napije blagega rožnega vonja. Tako dobro ji je bilo vselej, kadar je dihala vase ta poživljajoči vonj.

Rada bi imela ta mladi vabljeni cvet doma. Zato ni mogla nekega dne drugače, nego da je hotela utrgati z rožnega grma najbujnejši cvet.

Komaj pa ga je prijela z nežno in belo roko, jo useka vanjo strupeni gad, ki je počival pod rožnim grmom, in lepa kneginja je morala mlada umreti . . .

Zmaga.

*Na oknu rožice cvetó,
ledeno cvetje moje
Da si nam darovala to,
ah, zima, res lepó je!*

*In rože mi poganjajo,
in njih vrtnar je mraz,
prevzetnice še sanjajo,
kako jih ljubim jaz.*

*Å jaz sem fant ločav in zvit,
do solnce pišem pismo,
pozdravljam za pečjó ga skrit:
„Pozabili te nismo!“*

*In solnce, milostni gospod,
odgovor brž mi da:
na mojo zimo od nečod
pest vrže mi zlata . . .*

*Brž zima kučmo na oči,
vihrá v deveto vas,
in mojim oknom izsolzi
ves se ledeni kras.*

E. Gangl.

Skisano vreme.

Spisal Ivo Trošt.

ravo vreme tisto popoldne ni bilo kislo. Mrzlo je dihala burja in nekoliko oblačno nebo je bilo res, a zimsko solnčece je pa tudi kdaj pokukalo izza oblakov, radovedno, zakaj se je tako nenadoma skisalo vreme Grudnovemu Jančku in sestrici Julki. Kdo bi se tudi ne prijel za glavo? Ako se jeseni pooblači

nebo in začne pomalem rositi izpod njegove čmerno nagubančene kučme, se nihče ne čudi. Ako so semtertja stari ljudje sitni in neustrežni, sami sebi na poti na svetu, ali je to kaj nenavadnega? Toda Grudnovima otrokoma je sredi najhujše zime cvetela prelepa mladost. In vendar, in vendar! Le poglejte podobici! Ali ni to le mimogrede skisano vreme, ki se mora čim prej zjasniti, da posije zlato solnčece veselja, ljubezni in mladosti ne samo na vogel Grudnove hiše, marveč tudi za Grudново peč, kjer sta se igrala?

Mati so se zunaj ob ognjišču oprli na kuhalnico in poslušali nedognano pravdo, časih so pa radovedno pogledali v sobo nevšečno nakremžene oblake, kdaj začno iz njih padati debele kaplje. In res so začele.

Pravili so, da je bilo v četrtek popoldne tistega skisanega dne, ko sta se Janček in Julka sprla in zares ločila v žalosti in sovraštvu. Morda bo kdo imenoval malenkost, ker sta se, češ: majhen lonček vzkipi naglo. Toda poglejmo od kraja!

„Saj vidim, ali misliš, da ne vidim: naš Biček! Na, kužek, na!“

„Tvoj je Biček; to je muca!“

„To je muca; to je Biček!“

„Muca, Biček! — Biček, muca! . . .“

In ročice so se iztezale na tablico in se dotikale obeh podob z vedno bolj mokrimi prstki, a vmes so švigali jezni pogledi, vmes so tekle solze na obeh straneh.

Julka je otresala s črnimi kodri na glavicu in Jančku je čopek na vrhu čepice skakal kakor oživel na levo in desno: k Bičku in mucu!

In najbrž bi se bila iz skisanih oblakov vsula celo toča na Julčine kodre in na Jančkov čopek, zakaj drobnji prstki so se skrčili v drobne pesti, da se ni oglasila mama izza ognjišča: „Pa za tako malovreden nič! Bratec in sestrica, pa za nič sta se sprla! O grdob grdoba! Ali ni to grdo?“

Janček kakor da ne čuje opomina, pograbi tablico in se odpravi k sosedovemu Lojzku. Julka tudi ni marala zaostati, pa je zbežala kar pred njim mimo matere v kuhinji ven pred hišo, trdeča Jančku: „Zate ne maram, ne, si siten. K teti pojdem na vas. Pa bodi sam, le bodi!“

Mati so pa govorili: „Bratec in sestrica, pa se spreta za tako malo reč! Pa tako grdo sta se sprla! Ali ni to grdo?“ Janček se potoži: „Ko je pa tako sitna!“

„Ali nisi siten tudi ti?“

„Ali jaz nisem tako, nisem!“

„Vse sem slišala: ti si siten in Julka je sitna; ti si pa že šolar, pomisli, a ona šele otrok.“

„Saj vam pravim, mama, da nisem tako siten.“

„Če res nisi takšen, marveč boljši, zakaj ne stopiš za njo in je ne pokličeš nazaj? Ali ti ne bo dolgčas brez setrice?“

Janček je šel res ven za njo, vedel pa ni, ali naj grene k Lojzetu ali naj pokliče Julko, ki poreče potem, da jo je prosil; s tem postane njena mačka Biček . . . Ob voglu je obstal in ugibal: če grene tako, ne bo prav, če grene drugače, bo še bolj narobe. Poleg tega ga je tudi zeblo in izza vogla je videl pred vratmi k teti stoječo Julko, ki jo je gofovo tudi zeblo. Držala se je pa vendar silno jezno, in solze so ji silile v oči.

„Janko, Janko!“ zakličejo mati, in to je odločilo, da je zaklical tudi Janček: „Julka, pojdi domov, se bova še igrala!“ Sestrica je gotovo komaj čakala, da jo kdo pozove, zakaj tudi njo je zeblo in dolgega časa se je bala. „Kaj bi hodila k teti! Doma je bolje!“ A Janček je ugibal: „Kaj bi hodil k sosedu. Doma je bolje, in mati poreko, da sem starejši in pametnejši; Julka je še otrok!“

Skisano vreme se je kmalu razvedrilo: sijalo je zopet ljubo solnce, grela mladost in ljubezen.

K Miklavžu!

Pisal *Andrej Rapč.*

„**K**aj sem ti pa rekel? Čakaj no, da te potipljem malo za ušesa!“ Stanko je živo pogledal, zardel in zbežal v sobo pred očetom, ki ga je pokaral.

Mrzel zimski dan je bil. Stanko je najprej pokukal pri večnih vratih na deviškobelo odejo snega. Počasi, počasi . . . Najprej je vtaknil samo nos skozi špranjo, potem več in več; naposled je radovedno gledala vsa glavica pri durih v zimski svet. Z eno ročico je držal vrata priprta in stopil na prag. Okolo vogla je bučala burja in mu obrila nosek, da je končno postal višnjevordeč. Imenitno se mu je zdelo tako britje. Prav tako kot takrat, ko se brijejo oče. Veselo je gledal v vrteče se snežinke. Vedno bolj in bolj ga je mikalo na sneg. A oče so mu bili prepovedali iti ven, ker je malo kašljal.

Saj jih ni — si je mislil Stanko, izpustil vrata, da so hripavo zavekala ter se široko odprla, in potopil hitro prstke v mehek sneg. Ob istem trenutku pa je stopil oče izza hišnega vogla in se oglašil.

In kar nič ni pomagalo, ko je potem prosil in prosil. Njegova neslušnost mu je celo v očetovi osebi vzela suknjo in črevlje.

Kam naj sedaj gre bos in golorok? Seveda ne rabi v topli sobi ni črevljev ni suknje! Še rajši je brez njih! A ven ne more, ven ne sme. To, to!

Ne smete pa misliti, da je naš Stanko tako neslušen, da ne čuje ničesar. O, ne! Rad celo sluša, a sneg je tudi sneg! Jako, jako ga je mikal. Svoje neubogljivosti se danes neizrekljivo kesa, saj ve, da za danes z očetom ne bo kar nič govoriti. Ven ga ne pusti, pa naj še tako prosi. Neubogljivost njegova ga je užalila. Jasen dokaz, da je oče hud, je tudi že to, ker mu je vzel črevlje in suknjo. Ne, da bi bil mislil, da bo še enkrat neslušen; vedel je, da ne bo šel več ven, četudi mu oboje pusti. A odvzel mu je tudi to izkušnjava.

In Stanko se je vdal v svojo usodo pa stopil k peči, ki sta bila z njo še vedno dobra prijatelja. Glavico je naslonil ob dlan pa razmišljal, kaj bi počel. Najmlajši bratec Vladko je kričal v sobi in malo večja dva sta mu nagajala in ga tešila, ga tešila in mu nagajala.

Ah, mlada kri kmalu pozabi nepravil. Solza se meša pri nji s smehom.

Tudi Stanko se je kmalu potolažil. S silo je pozabil na mehki sneg, na vrteče se snežinke, na kepe in možice, burjo in sani, na suknjo in črevlje. V mladi glavici je vstajalo polagoma zopet poletno življenje.

Ondi pred hišo je skakal po cele ure. Vse dvorišče ga je bilo polno. Njegova lesena konja, enega mu je naredil prav umetniški Frjanov oče, a drugega je kupil na letošnjem semnju, pa sta vozila, vozila . . .

In obraz mu je žarel v teh spominih. Skočil je s klopi in hotel po konja. Pa hipoma se mu je zopet zatemnil obraz. V hlev ju je bil včeraj postavil k drugi živini. Kako bo pa sedaj šel ponja? Kako neki, ko pa nima črevljev, pa ven ne sme!

Zopet je zlezal na klop in razmišljal. Naj le razmišlja! Medtem vam vsaj lahko o njem še kaj več povem.

Lepo rejena živina je vsakemu gospodarju veliko veselje. Ljubi jo in neguje. Ob nedeljah in praznikih jo kaj rad zapreže pa se potegne do farne cerkve z njo. In obesi ji najlepšo opravo, češ, nedelja je, praznik je, postaviti se hočemo.

Tudi naš Stanko je poseben prijatelj živali. Ko je bil še prav majhen, je vpil večkrat za muhami, ki so brenčale po sobi: „Ssss! . . .“ Kako rad bi bil kako prijel! Večkrat je iztegnil ročico po nji, pa kaj, ko so tako previdne te nagajivke in se boje še tako majhne ročice! Ko je jel negotovo in polagoma stopicati semintja, je že prišel s psom in mačko na dvorišču do kokoši. Oh, to sta bila dva gospodarja na dvorišču: on in petelin kikiriki! Pa ko je dobil prve hlače, je že zalezal v hlev. Toliko da je ni nekoč iztaknil. Konj bi ga bil kmalu zadel. V hlevu so bili telički, njegova živinica. Pri vseh sosedih jih je imel, zakaj proglasil jih je povsod za svoje. Enega je božal, drugega stiskal za glavo k sebi, na tretjega se je naslanjal tako-le po malem. Oh, to je bilo veselja! Obraz mu je žarel kot jabolko. Pozabil je na vse. Celo na psa in mucu, ki sta mu bila zvesta spremljevalca.

„O, gospod pa že ne bom“, je nekdaj rekel, ko smo ga vprašali, če se bo v šoli pridno učil.

„Kaj pa boš?“

„Hlapec bom, Darmastijev Janez bom, bom konje imel,“ se je odrezal.

Kočijaži naš Stanko od sile rad. Oni dan pa bi jo nam kmalu zagodel.

Domov smo se peljali na obisk. Stanko pa je seveda vzel vojke. To je moralo biti tako kot amen v očenašu. Da bi ga bili videli, kako je sedel pokonci. Saj si še misliti ne morete, ker ne poznate našega Stanka! Vso pot je kočijažil z veselim obrazom, zamaknjenim v konja, bič in vojke.

Tam doli pod „Krtinskim hribom“ je bilo. Peljali smo se že nazaj. Stanko seveda vojke v rokah. Ves dan je bil na nogah. Še jesti ni utegnil. Izprehajal se je semintja pa uganjal sedaj s psom, sedaj s staro mucu razne burke. Psa Sultana je zagnal parkrat v potok pa se smejal potem, ko se je Sultan neljubo otresal, da so letele kapljice okolo njega — smejal tako, da so se mu delale po vsem licu jamice in so se mu svetlikale oč v solzah.

„Saj se naš Pozor tudi koplje,“ je vpil nad Sultanom. „Tudi ti se moraš! Je dobro!“ Mucu je preganjal iz kota v kot. Ko je hotela na ognjišču prijetno zadremati, jo je že iztakni Stanko pa jo potegnil za rep in tako-le malce stisnil, da je zavpila: „Veeev!“ — Stanko pa v smeh. Ušla mu je naposled — sita nepoznanega ji nagajivca — gor v podstrešje, kamor je pa Stanko le gledal za njo.

Res je bil tedaj siromak truden, ko smo se peljali nazaj. A vojke je moral imeti. Pod „Krtinskim hribom“, kakor sem rekel, pa so mu jela očesca omagovati. Ročice so bile mirne, ganil se ni. Pazil ni nihče nanj, saj je vedno tako miren, če ima vojke v rokah, in čudno se nam ni zdelo.

Cesta drži ondi nizdol. Gladka je in lepa. Konj je bil v največjem diru. Kar hipoma — sunek — in konj se je postavil na zadnje noge, malo da ni padel vznak.

Kaj je bilo? Stanko je mirno izginil v deželo sanj pa je izpustil vojke iz rok. Nihče ni tega opazil, ker smo se bili zagledali v lepo okolico in solnčni zahod. Vojke so prišle bežečemu konju pod kopita, in potegnili ga je nazaj. Dobro, da je bil hlapec hitro pri njem, sicer bi se bila zgodila še nesreča.

Ali vojke so bile na tri dele raztrgane. Kaj pa sedaj? No, Stanko se ni zmenil, saj ni vedel o tem ničesar. Spal je ko snop!

Janeza vprašam: „Kaj sedaj?“

„Nič“, mi pravi.

„Kako nič!? Vojke so raztrgane.“

„Sešila jih bova.“

„Lepo! A s čim?“

„Imam bič.“

In razrezala sva bič. V bližini namreč ni bilo hiš. Pa sva vrtala z noži, da napraviva luknje v vojke. Imenitno sva sešila. Stanko pa je spal, spal do doma.

Tak in enak je naš Stanko.

Zopet je zdrknil s klopi. Že ima nekaj. Glavico je privzdignil, in veslje se mu čita na obrazu.

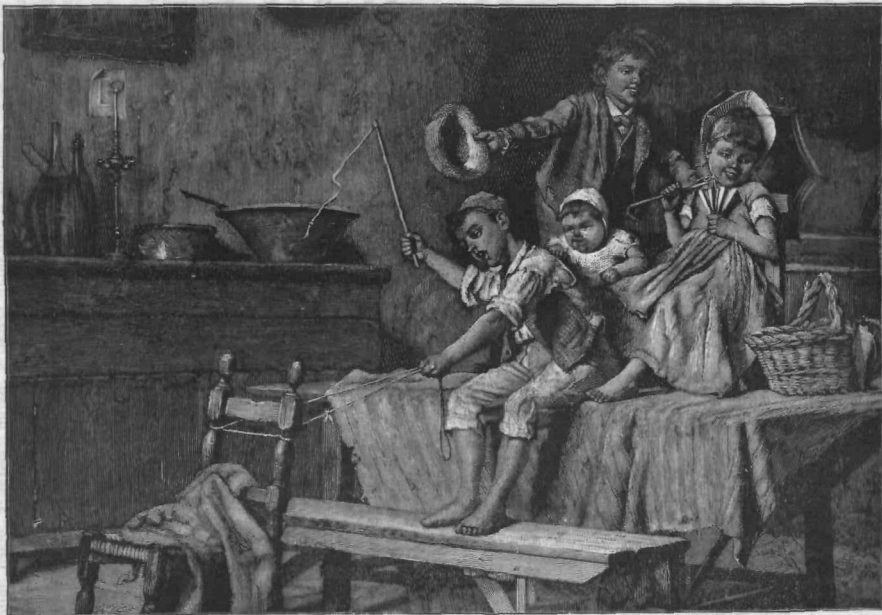
V hiši ni bilo razen otrok nikogar. Mati so bili stopili do soseda, oče pa se je odpravil k županu.

„Čuj, Milka!“ je poklical.

„Kaj?“

„Peljimo se v mesto!“

„Kako?“

„Ti in Milan sta gospod in gospa. Vladko je sinček, a jaz sem kočijaž.“

„Da nas prevrneš kot bi bil kmalu očeta pod „Krtinskim hribom.“

„Ne, Milka, ne bom!“

„No, prav! Pa se peljimo!“

Voz je bil hitro pripravljen. Na mizo je postavil Stanko klopco, ki so jo rabili z Milko in Milanom, če so se igrali šolo.

„Tu imaš solnčnik, da te ne ožge solnce. Tu pa je košarica, da gospod Milan in gospa Milka nakupita v mestu vse potrebno za Vladka.“

„Da, da,“ vpije Milan. „Peljimo se v mesto! Jaz — gospod Milan — in ti — gospa Milka — imava sploh v mestu še poseben opravke.“

„Kaj pa?“

„I, z Miklavžem bova govorila, da se kaj oglasi pri našem Vladku.“

„Samo pri Vladku?“

Ponosno je Milan zavzdignil glavo:

„Saj veš! Otrok pri nas tako več ni! Miklavž nosi samo otrokom, če so pridni. Le glej,“ povzdignil je prst, „da boš priden, Vladko!“

Nekako kislo se je držala gospa Milka. Tudi kočijažu Stanku se ni nič kaj zdelo, da bi Miklavž nosil samo Stanku, a nikomur drugemu v hiši. Pa bili so Milka — gospa, on — kočijaž in Milan — gospod. To so odrasli ljudje, Miklavž pa nosi le otrokom.

„Naprezi, kočijaž!“ se je oblastno oglašil Milan.

„Tako, gospod Milan! Sedite na voz, gospa Milka! Vladka posadim že jaz k vam! Tako! In vi, gospod, tu!“

Stanko je zaprezal konja. Zmislil si je bil prej, kako bo naredil. Stol je postavil pred mizo in ga obrzdal. Preobračal se mu je konj dolgo in mu nagajal.

„Eeee-ga! Eee-ga, ti pravim, Lisec,“ je rentočil Stanko.

„Ali te zebe?“

Vzel je mamin zimski robec pa odel z njim konja, kakor vidite.

In zažvižgal je po zraku bič! „Hi!“ In dvignil je gospod Milan klobuk ter klical: „K Miklavžu!“ Veselo je blebetal za njim Vladko ter silil za bičem. Milka je razpela solnčnik.

Bila je to vesela vožnja!

Samo žal, da se niso premaknili ti mladi gosposki ljudje nikamor z mesta naprej.

E, velik križ je z lesenim konjem!

Črevljarjeva vila.

Spisal L. Černef.

Ivan je obiskal v počitnicah svojega strica. Da bi ustregel rado-vednosti in vedoželjnosti dečkovi, ga je vodil stric po okolici ter mu marsikaj pokazal in razložil.

Prišla sta tudi v bližnji trg. Blizu trga stoji lepa nova vila. Ali veste, kaj je vila? To je hiša, navadno ne ravno velika, ki pa se razločuje od drugih po svoji lepi zunanji podobi. Ima namreč razne okraske in pristavke, n. pr. stolpiče, balkone in verande, ter je obdana z lepimi vrtni. — Vile si stavijo navadno imoviti ljudje, da stanujejo v njih sami zase.

Človek pri taki vili nehote obstoji in si jo ogleduje. Tudi Ivan je obstal pred omenjeno vilo ter si jo ogledoval z vidnim veseljem. Kmalu pa je obtičal njegov pogled na lični tabli, obešeni nad vhodom. Na tej tabli je narisana lep čreveľček, spodaj pa stoji črevljarjevo ime. No, saj ste že videli taka viseča kazala, ki nas opominjajo, da stanuje v dotični hiši ta in ta rokodelec.

Ivan je nekako začuden gledal omenjeno tablo, končno pa je zmajal z glavo ter vprašal: „Stric, ali res stanuje v tej hiši — črevljar?“

„Da, da“, mu je odgovoril stric, „in ta hiša je njegova.“ Ivan se je še bolj čudil.

Ko sta šla s stricem dalje, je nekoliko časa molčal, potem pa je rekel: „A veste kaj, stric, tiste table bi pa jaz vendar ne hotel imeti nad vratmi. Nič ne pristojta taki hiši — kazí jo!“

Stric je resno zmajal z glavo in govoril: „Tukaj pa ne govoriš prav, Ivan! Glej, jaz poznam tega črevljarja. Ubožnih staršev sin se je izučil črevljarstva ravno v tem trgu. Bil je jako priden učenec. Izučivši se, je delal kot pomočnik v raznih krajih na tujem ter se tako izuril v svojem rokodelstvu, da ni blizu boljšega črevljarja. Končno pa se je naselil tukaj in začel samostojno izvrševati svojo obrt. Imel je kmalu mnogo dela in ker je priden in varčen, si je prihranil lepo imetje ter si pred nekoliko leti postavil to vilo. — Mož je nekako ponosen na svoj stan, in — prav ravna! Vsak rokodelca je vreden vsega spoštovanja, ako svoje rokodelstvo dobro ume in izvršuje. Tabla pa, ki res ni ravno navadna pri vilah, nam kaže, da trdi še vedno prav star pregovor, ki pravi, da ima rokodelstvo — zlato dno. A umeti se mora! — Kaj rečeš na to, Ivan?“

„Prav pravite, stric,“ je odgovoril Ivan, „tak črevljar bi bil tudi jaz rad!“

Ludovičkov konj.

Spisal L. Cernej.

obena igrača ga ni tako dolgo zdržala in nobena toliko kratkočasila kakor — njegov konj. Dobil ga je od strica iz mesta. Stričev sin je igračam že odrastel.

V začetku se je Ludoviček bal lesene živali: ko se je konj zazibal, je zamižal ter se prijel za glavo. Končno se mu je vendar privadil; začel ga je gladiti in poljubljati in tako si je pridobil žival, da ji lahko zaupa. — Zajahati je pa se še dolgo ni upal. Za obe roki so ga morali držati, kadar so ga posadili na sedlo, in konjiček še ni smel biti preživ. A prišel je tudi čas, da je zlezal Ludoviček sam na konja. Tedaj je klical na vse grlo, a s trepetajočim glasom očeta in mater, da bi videla njegovo junaštvo. Starše je veselilo, da je sinček že toliko junaški, in rada bi bila videla, kako je prišel na konja. Ludoviček je bil takoj pripravljen, da pokaže svojo umetnost. A saj veste, kako je, ako človeka kdo opazuje! Fantič se je nekoliko preveč zavihtel; izgubil je ravnotežje ter se postavil na drugi strani konja — na glavo. Začel je jokati, a oče ga je kmalu potolažil, rekoč, da bo še večkrat padel s konja, kadar bo velik, a s pravega, živega konja. Pomagalo je!

Od tistega dne pa si Ludoviček zopet dlje časa ni upal na konja, a potem ga je vendarle spet zajahal. Sčasoma se je privadil jahanju tako, da se ne boji in tudi ne pade, najsi žival še tako divja ter se vzpenja zdaj na prednji, zdaj na zadnji nogi.

Dasi Ludoviček rad jaha, se še vendar mnogo rajši vozi. Konjiča postavi pred otroško mizico, ga priveže z vrvco k naslonjalu, napne vojke in pripravi bič.

„Micika in Anica, hajd, da se peljemo!“ — In sestrici sedeta zadi na klop, on sam pa na mizo, da je više.

„Kam se peljemo?“

„K stari mami.““

„Dobro, pa k stari mami! — Hi!“

In peljejo se! Časih hoče konj preveč poskočiti, treba ga je prijeti z vso silo. Zdaj spet se kaj utrga ali pa je treba kaj popraviti. Tedaj ga Ludoviček sestrici vojke v roke. „Pa dobro drži!“ Skoči z voza, popravi, kar je treba, pa spet naprej. Časih švigne malo z bičem, a le po zraku; zakaj oče in mati pravita, da tudi žival boli.

„Dobro jutro, stara mama! Pripeljali smo se malo k vam! — Tako, vedve lahko gresta s staro mamó v sobo, a jaz moram opraviti konja!“

Izpreže žival, jo priveže k vozu, natrga trave in položi h gobcu.

„No, zdaj pa le jej!“

Ako je konjiček prevroč, ga pokrije z robcem, da šse ne prehladi. In preden zopet odrinejo domov, ga ne pozabi napojiti.

Ker je mnogo sorodnikov, ki jih je treba obiskovati in ker je tudi druge vožnje dosti, ima konjiček dela dovolj. In dasi je — kakor ste videli — dobro preskrbljen, se mu vendar pozna, da se stara. Na desno oko je bil že prej slep, to se reče, desnega očesa že ni več imel. Zdaj pa se mu tudi na barvi vidi, da ni več mlad. In grive in repa je vedno manj! Seveda mu pešajo tudi moči.

Ker pa prihaja tudi Ludoviček z njim vred starejši in mu kmalu minejo zlati dnevi prve mladosti, bo dobra žival menda vendar zdržala do konca.

Nevesta.

*Že perna postelj tu stoji,
na nji nevestica leži.*

*Na licih bledih smeh ji kroži,
ob čelu roža je pri roži . . .*

*Vsa v belo je napravljena,
pred ženina postavljena . . .*

*Blesti v nadzemski prelepoti,
pot svetlo že ji gre naproti.*

*A ona sama — krasen cvet —
od dekle mrzle je zadet,*

*od dekle močne in koščene —
in kose ostro naostrene . . .*

*Kot solnce ženin čaka čist
nevesto svojo — Jezus Krist.*

*Nevesto, dušo iz telesa,
v visoka vzame jo nebesa.*

*Ob grobu dekla tiha — smrt —
telo zagreblje v božji vrt.*

*Telo zagrinja črna zemlja,
dušico ženin — Kristus spremlja..*

Fr. Žgur.

Za nos.

»Lepa mi je žoga nova . . .
Polna glava je skrbi:
ako se igrala bova,
žoga se mi izgubi . . .«

Gleda Igor, gleda, čaka,
žogi se igrat mudi.
Ej, lepó ni za junaka,
če le za pečjó sedi!

»Nič doma se ne mudiva,
kdor kaj vidi, ta kaj zna!
Le v daljave pohitiva —
bodisi na kraj svetá!«

Igor žogo daleč vrže,
mane si ob dlani dlan
in korenček žogi strže,
odhiti na drugo stran . . .

E. Gangl.

Iz La Fontainovih basni.

Poslovenil *Delimír Glažar*.

Zveza podgan.

(XII, 26.)

Nekoč je prežal maček dolgo časa na miš, tako da se je miš mačka grozno bala. Premišljala je, kaj bi počela v tem položaju. Ker je pa bila oprezna in pametna, je vprašala svojo sosedo za svet. Ta je bila ugledna podgana. Njena svetlost se je bila vgnezdila v dobro stanovanje. Pripovedovali so, da se je ona često bahala s tem, da se ne boji ni mačka ni mačke ni ugrizka ni brce.

„Gospa miš,“ ji je rekla ta bahalka, „ne vem, kaj naj storim! Sama ne morem odgnati mačka, ki se vam grozi. Ampak zberimo vse podgane v okolici. Jaz bi mu lepo zagodla!“

Miš se je globoko priklonila. Podgana pa je dirjala nagloma k jedilni shrambi, kjer je veliko zbranih podgan žrlo na stroške gostilničarja. Prišla je tja čisto zasopljena.

„Kaj pa vam je?“ ji je rekla ena izmed podgan, „govorite!“

„Izkratka“, je odgovorila ona. „Prišla sem sem, da vam povem, da je treba miši pomoči. Ker Raminagrobis*) napravlja povsod grozno klanje. Če ne bo več miši, bo ta maček, najstrahovitejši izmed vseh, kolikor jih je, žrl podgane.“

Vse so rekle na to: „To je istina. Na noge! Na noge! Zgrabimo za orožje!“

Pravijo, da je veliko gospá podgan točilo solze.

Nič za to, nič ne zadržuje takove plemenite namere!

Vse se oborožujejo, postavijo v vrečo košček sira in obljublajo, da se hočejo boriti do zadnje kaplje krvi. Bile so zadovoljne in vesele, kakor da gredo na veselico. Medtem je maček, ki je bil modrejši kakor one, držal za glavo miš. Podgane so stopale hitro naprej, da pomagajo svoji dobri prijateljici miši. Maček pa, ki nima navade, da izpusti miš, je mrmral in stopal pred sovražno četo. Pri tem šumu so se oprezne podgane, ki so se bale, da se jim kaj končno ne zgodi, srečno vrnile v svoje luknje, ne da bi še dalje tirale namenjeni vojni hrup. Če pa gre katera izmed njih iz luknje, naj pazi, ker maček prihaja!

*) Ime mačka.

Črevljar in bogataš.

(VIII, 2.)

Črevljar je prepeval od jutra do večera. Lepo ga je bilo gledati, divno poslušati. Popeval je svoje pesmi in bil zadovoljnejši nego kdorkoli izmed sedmih modrijanov.*) Njegov sosed pa, ki je bil silno bogat, je pel malo in spaval še manj.

Če je časih ob zori zadremal, ga je zbudil črevljar s svojo popevko, tako da se je bogataš pritoževal, zakaj ni skrbel Bog, da bi spanje prodajali na trgu, kakor prodajajo navadno jestvine in pijače.

Pozove pevca v svojo palačo in mu reče: „No, gospod Gregorij, koliko služite na leto?“

„Na leto, gospod?“ reče s smejočim glasom veseli črevljar, „ni moja navada, da bi vedno mislil na imetje. Dan za dnevom ne znašam na kup; glavno je, da izhajam do konca leta; vsak dan mi prinese svoj kruh.“

„No, povejte mi, kaj prislužite vsak dan?“

„Zdaj več, zdaj manj. Edina neprijetnost je, da se vedno vpletajo v leto dnevi, ki jih moramo praznovati; s tem nas uničujejo, ker prihaja eden praznik za drugim in nam večja škodo. Drugače bi bili naši dobički dostojni.“

Bogataš se je posmehoval njegovi odkritosrčnosti, pa mu reče: „Danes vas posadim na prestol. Vzemite teh sto tolarjev; varujte jih skrbno, da jih lahko porabite v bedi.“

Črevljar je menil, da ima v lasti ves denar, ki ga je zemlja že več kot sto let oddajala za človeško rabo.

Črevljar se je vrnil domov; denar in svoje veselje je zaprl v omaro. Ni bilo več slišati petja: mož je izgubil glas v trenutku, ko je prejel ono, kar povzročuje našo skrb. Spanje je ostavilo njegovo stanovanje; skrb, sumnja in nepotrebno vpitje na pomoč so bili njegovi gosti. Ves božji dan je prežal, ponoči pa, če je maček zaropotal, si je umišljal, da mu krade denar. Naposled je pridirjal k tistemu, ki ga ni več budil s svojo pesmijo.

„Vrnite mi,“ mu reče, „moje pesmi in moje spanje, pa vzemite svojih sto tolarjev!“

*) Ti modrijani so bili: Thales, Solon, Bias, Kilon, Kleobulos, Pittakus in Periander.

Zimski ples.

Oj, to je veselje in radostni hrup
tam zunaj na snežni poljani,
godala že piskajo, raja že ples
v orjaški tej zimski dvorani.

Iz biserov samih zložena so tla,
da vse se žari in leskeče,
in solnce nebeško se vtrinja, blešči
in siplje sem žarke mameče.

Čuj, dete, čuj pazno, sneženi tam mož
pa svira na sveče ledene,
in v besnih vrtincih se burja drovi,
zavita v tenčice meglene.

Vse drevje strmi in začudeno zre
to burno in blazno divjanje,
grohot se oglašča v visokih vrhah
in votlo, oholo bučanje.

Cvetko Golar.

Mladi prirodoznanec.

Piše dr. S. Bevk.

(Dalje.)

Ako so se ti pa take kroglice vendar naredile, pretisni lep skozi čisto krpo iz platna v drugo skudelico. To lepilo je izvrstno, žal le, da se prav kmalu pokvari: v par dneh postane kisló in vodeno in ni več rabljivo. Treba ga je vedno sveže pripravljati. No, če se ti zdi zamudno ali ti je nevšečno vedno delati ta lep, si naredi enkrat za vselej naslednje vrste lep, ki se ne pokvari na mesece in mesece.

En del zdrobljene arabske gume zmešaj s 3 deli dekstrina, prilij 7 delov vode in kuhaj to zmes kakor mizarski klej v vodi. Če prideniš pozneje nekaj kapljic amonjaka, postane lep še boljši. To lepilo rabimo mrzlo in je prav izbornó.

Papir pritrdiš na ploščevino s knjigoveškim lepom, ki mu moraš pridejati za desetino njegove teže venecijanskega terpentina, raztopljenega v vinskem cvetu. Za raztopljenje se vzame trikrat več vinskega cveta kakor terpentina. — Tudi šelak, raztopljen v močnem vinskem cvetu, rabimo v ta namen.

Za lepljenje papirja na steklo nam rabi zopet drugo lepilo, ki se napravi tako-le: 30 gramov zdrobljene gume raztopi v 30 g gorke vode; potem prideni 30 g v mrzli vodi namočene želatine in 20 kapljic glicerina. Vse to se kuha v vodi, kakor smo pri mizarskem kleju povedali, ter pridno meša, dokler se popolnoma ne raztalí. Nato prideni 1 ali 2 kapljici karbolne kisline, in lep je gotov.

Plutovino na steklo, steklo na steklo ali steklo na železo je najpripravnejše pritrditi s pečatnim voskom. Oba konca, ki jih hočemo zlepiti, ali vsaj enega izmed njiju precej močno segrejemo, da se pečatni vosek preveč hitro ne strdi, in potem oba dela močno pritisnemo skupaj. Čim bolj smo stisnili, tem manj voska ostane med obema kosoma, in vosek drži toliko čvrsteje. — Ako kosov ne smemo segreti (n. pr. plutovino), tedaj raztopimo vosek v močnem vinskem cvetu in nanesimo s čopičem to raztopnino na oba dela, ki jih hočemo združiti. — Pečatni vosek ne sme priti pozneje v dotiko z vinskim cvetom, ker ga ta raztopi. Za take slučaje moramo lepiti le z arabsko gumo ali z belim ruskim klejem, ki ga ravno tako skuhamo kot mizarski klej. Teh lepil vinski cvet ne raztopi.

Toliko vobče o lepilih; če bo treba pri kaki pripravi še posebnega lepa, ga hočemo na dotičnem mestu omeniti in povedati, kako ga pripravimo. — Omeniti pa moramo še nekaj, preden preidemo h glavnemu namenu tega spisa. Prav dostikrat bo namreč treba stekleno cev ali ploščo odrezati, ukriviti ali zožiti, in zato menimo, da je najbolje, če kar naprej povemo, kako to naredimo, da nam pozneje tega ne bo treba pri vsakem slučaju ponavljati.

Za skrivljenje navadnih steklenih cevi nam služi majhna svetilka z vinskim cvetom. To si napraviš lahko sam. Iz omenjenega zabožčka poišči stekleničico nizke pa široke oblike, morda tako, v kateri kupujemo tinto, ter jo dobro izperi in posuši. Nato izreži s škarjami okroglo ploščo iz ploščevine v velikosti krone ali goldinarja, jo prebij z debelim žrebljem, vtakni v nastalo luknjo cevko starega peresnika, in svetilka je v vseh svojih delih gotova. Treba je le še poskrbeti za stenj, ki ga prav po ceni kupiš ali pa narediš sam iz nitk, ki si jih iztrgal iz kake volnene krpe. Svetilke ni nalivati polne, ampak kvečjemu do dveh tretjin. Ako hočeš na tej svetilki ukriviti stekleno cev, jo drži na vsakem koncu z eno roko v plamenu, in sicer vedno na istem mestu ter jo suči okolo podolžne osi, da se okroginokrog dobro ogreje. Sedaj jo prični polagoma kriviti in ko si jo dovolj ukrivil, jo vzemi iz plamena in drži toliko časa v roki, da se precej ohladi. Svetilke ne smeš upihniti, ampak ugasni jo s tem, da povezneš na plamen kozarček ali pokrov ploščevinaste škatlice.

Če je treba stekleno cev na enem koncu zožiti, jo držiš ravno tako z obema rokama v plamenu kakor poprej ter vrtiš, samo da je ne ukrivljaš, ampak nalahko in polagoma oba konca vlečeš enega od drugega. Kadar si ju popolnoma razpotegnil, odščipni s kleščami ost, da se pokaže primerna odprtina, in obtali ostrino v plamenu. Ako pa hočeš cev zavariti, ravnaš ravno tako, le podržiš sedaj cev toliko časa v plamenu, da se odprtina zavari.

Odrežemo stekleno cev tako-le: S trdo pilo zapili cev okroginokrog, kjer jo hočeš odrezati, primi oba konca s cunjjo ter bolj trgaj kakor lomi, in cev se razdeli prav gladko v oba konca. Nastale ostre robove obtališ v plamenu vinskega cveta.

Širje cevi kakor tudi manjše steklenice in kozarce odbijemo prav lepo tudi na naslednji način. Na desni in levi strani od one črte, v kateri nameravaš odbiti steklo, obvij dotično cev ali steklenico parkrat s papirnatisim trakom in ga priveži s sukancem. Prostora med obema obvezama naj bo 2—3 mm. Potem obvij prazni prostor enkrat z močno nitjo ter oba konca niti priveži na dve nogi prevrnjenega stola ali obrnjene mize, primi z vsako roko za en konec cevi ali steklenice in jo hitro drgni od enega konca niti proti drugemu. Pri tem se steklo in nit močno ogrejeta. Navadno nit pregori, če pa ne, prične smrdeti, in v tem trenutku polij cev z mrzlo vodo: videl boš, da se ločita oba konca kaj gladko drug od drugega na segreti črti. Ker so robovi odbitih delov jako ostri, jih je nevarno jemati v roke, dokler nisi robov s pilo prav na lahko opilil ali v plamenu otalil.

Steklene šipe razrezavati je težje delo. Tudi če imaš steklarski demant, se ti ne bo lahko posrečilo, kosa pravilno odrezati. Zato je najbolje, da ti odreže kosec, ki ga rabiš, steklar sam. Ložje kakor z demantom je rezati steklo s takoimenovanim steklarskim ogljem. Če bo treba, bomo pozneje povedali, kako to oglje pripravljamo in kako režemo z njim.

Preden napravimo končno piko za danes, vas opominjamo še, dragi bralci, da je vedno in pri vseh opravilih, ki smo jih in jih bomo opisali, treba pozornosti in previdnosti. Steklo prijemlji s cunjjo v roko, razbeljene reči zagrabi s kleščami. Nobene reči ne delaj na mizi sami, ampak podloži vedno desko ter na tej lepi ali kuri s svojo svetilko. Če se boš držal tega opomina, ti bodo pripravljala naša navodila le veselje in ne bodo nikdar vzrok jezi ali celo palici.

(Dalje.)

Snežna poljana.

Ah, tako sladkó,
ah, tako mehko
poljubilo je solnce poljano,
ko vzelo od nje je slovo . . .

»Oj, žarki blesteči mogočnega solnca,
kam deli ste ogenj svoj žgoči?
Oj, zlato, mogočno ti solnce moje,
kje tvoji poljubi so vroči? . . .

In govorila je snežna poljana
pa je zasnivala,
zvezdice božje so zrlle nanjo,
ko pokoj nebeški je vživala.

Ah, solnček preljubi, ne pomniš li več
dehtečega mladoletja,
ti solnček preljubi, ne pomniš li več
žarečega mojega cvetja? . . . «

Pa jo zbudilo je solnčece žarno
v jutru iz sladkega sna,
pa zablíščala je snežna poljana
kot bila bi zlata vsa.

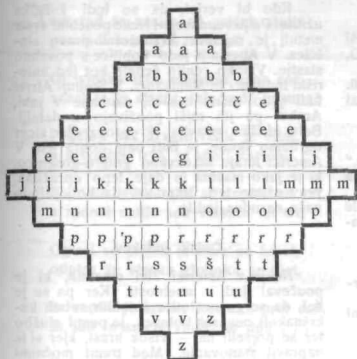
Radoš.

Demant.

Priobčil J. Roš.

Besede značijo:

- 1.) soglasnik;
- 2.) to, kar ima človek v spanju;
- 3.) smrtonosno stvar;
- 4.) zvezdo;
- 5.) to, kar ima ptica;
- 6.) znanstvenika;
- 7.) dva navadna ptiča;
- 8.) mesto na Kranjskem;
- 9.) evropsko državo;
- 10.) domačo žival;
- 11.) rokodelca;
- 12.) soglasnik.

Besede po sredi od zgoraj dol in od leve na desno značijo klic slovenski mladini.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Volk in lisica.

Lisica bi se rada iznebila nadležnega volka, ki ji je že večkrat s svojo nerodnostjo pokvaril ves lov in spravil tudi svojo in njeno kožo — preblizu krznarju.

„Danes,“ si misli zvijačnica, „danes ali pa nikdar!“ In povabi volka s seboj v bližnjo vas, kjer so svatovali pri županu.

„Pojdi le brez skrbi v ovčjo stajo,“ mu veli, „in poživi si sestradani želodec. Vsi svatujejo, pa svatuj še ti. Jaz pojdem

gledat, odkod preti nevarnost, da te opozorim pravočasno.“

„Pa svatujmo vsi,“ de volk in ožide. Lisica se je splazila v kurnik in si privoščila več najlepših piščet, ki so se materi županji smilila, da bi jih zadavila za pojedino. Domači pes je pa zavohal volka v bližini, popustil torilo z ričetom in svinjskimi kožami ter šel s krikom in vikom branit gospodarjevo lastnino.

Prihiteli so ljudje in volka tako naklestili, da je kar opletal s hrbotom in zadnjimi nogami.

Lisica mu je kmalu za petami; vendar ni pozabila prej, ko je pes tekel v stajo, skočiti k njegovemu torilu in si nametati kož in kuhanega ričeta na glavo. Volku je pa tožila:

„Vidiš, prijatelj! Tako-le so me zdelali: črepinjo imam prebito, da mi gledajo možgani iz glave.“

„Hudo so te res,“ zdahne volk. „A poglej moj omahujoči hrbet. To je tudi hudo.“

„E, ni hudo, ne! Prijatelj, moj prijateljček zlati! Meni se meša pamet. Lepo te prosim, nesi me, nesi me, da me ljudje ne dohite in ne poblijejo.“

Volk se smili lisica, pa jo zadene na hrbet.

Lisica sedi moško na polomljenem hrbtu in poskakuje, da bi ugonobila volka in še glasno modruje sama s seboj:

„Bolnik pa zdravega nosi! Hm! Bolnik pa zdravega nosi!“

„Kaj praviš? Čakaj, te vržem!“

„O, volčič, moj ljubi prijateljček! Reši me, reši! Ali ne vidiš, da se mi meša. O, moj možgani!“

Volk je verjel, bežal in se utrudil. Noč je bila, in polni mesec se je smejal na nebu.

Prideta k širnemu napajatišču.

„Lisica! Jaz sem lačen!“

„E, tudi jaz že nekaj časa ližem tace.“

„Jaz ne morem naprej. Raztržem pa tebe.“

„Stoj! Kmalu se okrepčava. Vidiš tam-le v dnu vode sir!“ — Pokazala mu je v napajališče, odkoder je odseval lunin ščip.

„Spijva vodo, pa nama ostane sir.“

Molče sta se spravila oba na delo.

Volk je hlampal vodo v največjih štrbunkih, lisica jo je samo lizala.

Kmalu je bil volk sit in napet, da ni mogel nikamor.

„Posili se, posili!“

„Da počim!“

„Pa pojdi skakat tam-le čez plot, da se izlačniš.“

Volk gre skakat čez plot in se po nekoliko skokih nabode na kol v plotu, kjer žalostno pogine.

„Vidiš,“ mu reče zaničljivo lisica, „zakaj si tako neumen, da vse verjameš?“ Potem si odnese svinjske kože in ričet z glave in odide mirno v svojo luknjo.

Dobrávec.

Denar iz Amerike.

O preteklem Božiču so pripeljali parniki „St. Louis“, „Cesar Viljem II.“ in

„Oceanic“ iz Amerike v Evropo poldrugi milijon dolarjev (1 dolar = 4 K 93¹/₂ h), ki so jih poslali evropski Američani svojim sorodnikom v staro domovino. Od tega denarja so dobili Angleži 628.399 dolarjev, Nemci pa 239.452 dolarjev. Parnik „St. Louis“ je pripeljal 736.000, „Cesar Viljem II.“ 417.501 in „Oceanic“ 255.456 dolarjev. Morda se je izgubil kak dolarček tudi v naše slovenske kraje!

Ameriški Slovani.

Ameriški Slovani nikoli ne taje svoje narodnosti. V Clevelandu hočejo sedaj prirediti veliko slovensko razstavo, ki se je udeležijo vsi ameriški Slovani, da pokažejo tudi tujemu svetu moč in napredek slovanstva.

Žuželke — jed.

Kdo bi verjel, da so tudi žuželke užitne! Pa je vendar res! Neke posebne vrste metulj je rojenim Avstralcem prava slastica. V Abesiniji jedo kobilice s posebno slastjo. Visoko cenijo čebele kot jed ameriški Indijanci in Mehikanci. V Srednji Afriki tudi jedo razne hrošče, ukuhane v juhi, Arabci pa jih rajši uživajo z datelji. Bela afriška mravlja, ki provzroča sicer ogromno škode, je tudi baje dobra jed. V Ameriki imajo takozvano grugru-gosenico, ki je jako mastna in daje, lepo oprazena, prav užitno jed. Nam seveda bolj prijajo naša narodna jedila.

Čudak čudakov.

Nekje v Ameriki živi umetnik, ki je poučeval ljudi v umetnosti. Ker pa se je bal, da se ga ne loti v zatohlih sobah kakršnakoli nevarna bolezen, je pustil službo ter se preselil na — visok hrast, kjer si je napravil stanovanje. Med tremi močnimi vejami si je razpel šotor, v katerem je prostora za dvajset oseb. Kdor hoče obiskati tega čudnega stanovalca, mora sestiti v gugalnico, ki jo potezajo z vrvjo v visočino.

Pravda zaradi treh vinarjev.

Na Nemškem so tožili starko, ker je odnesla iz grajskega gozda nekoliko suhih vejic. Zaraditega so bile pred sodnijo tri obravnave. Pri tretji obravnavi so obsodili ubožico na 24 ur v zapor in v povrnitev sodnih stroškov. Škodo so cenili izvedenci na tri vinarje, pravda pa velja nad sto kron. Bog ve, kdo jo bo plačal?

Rešitev zastavice v podobah v prvi številki.

Ljubimo se med seboj in podpirajmo se pri delu za srečo domovine!

Rešilke: Földi, Sandka in Vidka Samsa v Ilir. Bistrici.